

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Solidarita v sociální práci

Autor práce: Tereza Čiháková, DiS.

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Daniel D. Novotný, Ph.D.

Datum: 11.5.2022

Deklarovaným cílem předložené diplomové práce je „zjistit, jak sociální pracovníci v různých oblastech sociální práce [chápou] pojem solidarita“ (s. 5). Dále autorka uvádí to, že se

„zaměřila ... konkrétně na 3 oblasti. Prvně jsem se snažila zjistit, jak moc je solidarita pro sociální pracovníky důležitá. Následně jsem se zajímala, zda je solidarita důležitá v jejich organizaci, kde pracují. Na závěr jsem zkoumala, jak se solidarita projevuje v jejich zařízení.“ (s. 5)

Těmto cílům se ovšem autorka věnuje až v empirické části (kap. 4–5). Kromě této části ale studentka zařadila v prvních třech kapitolách „teorii“. Tato tzv. teoretická část je kompilátem zcela nesouvisejících, zkratovitě a bezmyšlenkovitě podaných názorů na solidaritu u různých autorů a v různých kontextech, vč. teologického a interkulturního. Shrnutí teoretické části pak není shrnutím, ale dalším referátem o sociální nauce církve. Není ani zřejmé, zda autorka chápe význam termínu „solidarita“ nějak jednotně či víceznačně. V závěru autorka píše, že „většina sociálních pracovníků pojem solidarita chápou stejně“ (s. 25), ovšem zároveň, že „touto prací ... chtěla poukázat na to, jak je solidarita těžko definovaný pojem“ (tamtéž).

Empirická část práce je dle mého názoru zdařilejší. Na základě polostrukturovaných rozhovorů s osmi účastníky výzkumu dochází autorka i k některým zajímavým zjištěním:

„Všichni respondenti se shodli v chápání pojmu solidarity. Je to pro ně ochota pomoci lidem, kteří se nachází v nepříznivé situaci.“

„Respondenti se také shodují ve faktu, že sociální pracovník, pro kterého solidarita není přirozená, nemůže vykonávat svoji práci efektivně.“

„Je zajímavé, že v žádné organizaci se o solidaritě nemluví. Respondenti solidaritu sice ve své práci vnímají, ale s kolegy se o ní nebaví.“

Problematické body lze nalézt i této části, např. v tvrzení, že „většina respondentů byla k solidaritě vedena již od narození“ (s.25) – to z rozhovorů samotných vyplynout nemůže, nanejvýše subjektivní přesvědčení respondentů, že tomu tak je. Stejně tak i zde nalezneme kontradikce „každý sociální pracovník vnímá solidaritu jinak“ (s. 24) a následně „stejně“ (s. 25). Styl psaní je místy hovorový. Uvedená zjištění jsou navíc jen málo využita k další reflexi, např. krátký návrh „solidaritě zařadit ... na týmové porady“ (s. 24).

Přes uvedené výtky doporučuji práci k obhajobě s hodnocením „dobře“ a to především v případě, že bude studentka schopna vysvětlit výše uvedené rozpory a pokusí se navrhnout lepší metodologické uspořádání teoretické části a její návaznost na část empirickou.

Daniel D. Novotný, Ph.D

České Budějovice